

(สำเนา)

ระเบียบกองบัญชาการทหารสูงสุด
ว่าด้วย เครื่องแบบลูกจ้างกองบัญชาการทหารสูงสุด
พ.ศ.๒๕๒๖

ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการกลาโหม คนงาน และลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๑๕ ข้อ ๗. กำหนดให้คนงานและลูกจ้างชายและหญิงที่สังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด ให้แต่งเครื่องแบบเช่นเดียวกับคนงานและลูกจ้างที่สังกัดกองทัพบก ข้อ ๘. กำหนดให้ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ออกระเบียบปลีกย่อยกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบของคนงานและลูกจ้างในสังกัดโดยไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ และกองทัพบกได้ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างกองทัพบก พ.ศ.๒๕๒๐ ใช้ปฏิบัติแล้ว จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองบัญชาการทหารสูงสุด ว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างกองบัญชาการทหารสูงสุด พ.ศ.๒๕๒๖”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ คำสั่ง ใด ๆ ซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. เครื่องแบบลูกจ้างชาย ประกอบด้วย

๔.๑ หมวกสีกากีแกมเขียว มี ๓ แบบ คือ-

๔.๑.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว มีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่ กระจับทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ พื้นกระจับด้านข้างเป็นสีกากีแกมเขียว หรือสีดำ มีสายรัดคาง กว้าง ๑ ซม. ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมโลหะเกลี้ยงสีทองขนาดเล็ก คิดที่ริมขอบหมวก ข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกากีแกมเขียว เป็นลายถักกว้าง ๔ ซม. หมวกแบบนี้ใช้ประกอบเครื่องแบบลูกจ้าง ได้ทุกโอกาส

๔.๑.๒ หมวกหนีบสีกากีแกมเขียว มีสายโคจรอบ ปลายเฉียงจากทางด้านหน้าลงไปทางซ้ายและด้านหน้าซ้ายเหนือขอบหมวกห่างมุมพับด้านหน้า ๔ ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็ก หมวกแบบนี้ใช้ประกอบเครื่องแบบลูกจ้าง ได้เช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีกากีแกมเขียว

๔.๑.๓ หมวกเก็บทรงอ่อนสีกากีแกมเขียว มีตราหน้าหมวกขนาดเล็ก หมวกแบบนี้ให้ใช้ประกอบเครื่องแบบเฉพาะเวลาที่ปฏิบัติงานในสนาม หรือในเวลาปฏิบัติงานโยธา

/๔.๒ เลื้อคอพับ ...

๔.๒ เสื้อคอพับสีทากีเกมเขียวมี ๒ แบบ คือ.-

๔.๒.๑ เสื้อคอพับสีทากีเกมเขียวแขนยาว ที่คอและแนวสาบอกมีคุดม ๕ คุดม แขนยาวปลายแขนรัดข้อมือ ขัดคุดมข้างละ ๑ คุดม ที่อกมีกระเปาะข้างละ ๑ กระเปาะ ไม่มีแถบ มีปกขัดคุดม ๑ คุดม นวมกระเปาะเป็นรูปตัดพองามกับมีอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิด และสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสีเหลี่ยมเรียวยาวจากทางไหล่ไปทางคอ ปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง ๕ ซม. เย็บติดกับเสื้อ ด้านคอกว้าง ๔ ซม. ตอนปลายขัดคุดมข้างละ ๑ คุดม คุดมทั้งชิ้นใช้คุดมกลมแบนขนาดเล็กทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกางเกง

๔.๒.๒ เสื้อคอพับสีทากีเกมเขียวแขนสั้น รูปลักษณะและการสวม เช่นเดียวกับเสื้อคอพับสีทากีเกมเขียวแขนยาว เว้นแต่แขนเสื้อสั้นเพียงข้อศอก

๔.๓ กางเกงขายาวสีทากีเกมเขียวไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาคุดม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๔ ซม. และไม่เกิน ๒๘ ซม. ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ ซม. ๗ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเปาะเจาะข้างละ ๑ กระเปาะ ด้านหลังจะมีกระเปาะเจาะแบบไม่มีปกก็ได้

๔.๔ เข็มขัด ด้ายถักสีทากีเกมเขียว กว้าง ๓ ซม. หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนปลายมน กว้าง ๓.๕ ซม. ยาว ๕ ซม. พื้นเกลี้ยงไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ ซม.

๔.๕ รองเท้า มี ๒ แบบ คือ.-

๔.๕.๑ รองเท้าหุ้มส้นหนัง หรือผ้าใบสีดำ ชนิดผูกเชือก

๔.๕.๒ รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังหรือผ้าใบสีดำ ชนิดผูกเชือก รองเท้าทุกแบบ ต้องมีส้น ไม่มีริ้วและลวดลาย

๔.๖ ถุงเท้า เมื่อใช้รองเท้าหุ้มส้น ให้ใช้ถุงเท้าสีดำ

๔.๗ เครื่องหมาย ให้ใช้ดังนี้.-

๔.๗.๑ เครื่องหมายตราหน้าหมวก ให้ใช้ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง ลักษณะโปร่ง เป็นรูปจักรกับสมอทับบนปีกนก อยู่ใต้อุณาโลม และมีรัศมีทับอยู่เบื้องบน มี ๒ ขนาด คือ.-

๔.๗.๑.๑ ขนาดใหญ่ กว้าง ๗.๕ ซม. สูง ๕ ซม.

๔.๗.๑.๒ ขนาดเล็ก กว้าง ๕ ซม. สูง ๓ ซม.

๔.๗.๒ ให้ติดเครื่องหมายสังกัดเช่นเดียวกับทหารประจำการ แต่ให้ติดเครื่องหมายสังกัดที่อกเสื้อข้างขวา เหนือกึ่งกลางปกกระเปาะ ในกรณีที่เสื้อไม่มีกระเปาะ ให้ติดในที่เดียวกัน โดยประมาณ

ข้อ ๕. เครื่องแบบของลูกจ้างหญิง ประกอบด้วย.-

๕.๑ หมวกสีกากีเกมเขียว มี ๒ แบบ คือ.-

๕.๑.๑ หมวกหนีบสีกากีเกมเขียว มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงทางด้านหน้าลงไปทางซ้าย รูปหมวกตัดให้เรียวโค้งไปตามศีรษะ ด้านซ้ายห่างจากกึ่งกลางด้านหน้าหมวก ๔ ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็ก

๕.๑.๒ หมวกเก็บทรงอ่อนพับปีกสีกากีเกมเขียว มีตราหน้าหมวกขนาดใหญ่ มีปีกโดยรอบ กว้างพอสมควร ด้านข้างทั้งสองและด้านหลัง พับปีกขึ้นมีผ้าพันหมวกสีกากีเกมเขียวเป็นลายถักกว้าง ๔ ซม.

๕.๒ เสื้อมี ๖ แบบ คือ.-

๕.๒.๑ เสื้อคอพับสีกากีเกมเขียวแขนยาวปกแบบคอเชิ้ต มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อคอพับสีกากีเกมเขียวแขนยาวของลูกจ้างชาย เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรงหรือกางเกง

๕.๒.๒ เสื้อคอพับสีกากีเกมเขียวแขนสั้น ปกแบบคอเชิ้ตมีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อคอพับสีกากีเกมเขียวแขนสั้นของลูกจ้างชาย เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรงหรือกางเกง

๕.๒.๓ เสื้อคอพับสีขาวยแขนยาวปกแบบคอฮาวายไม่มีสาบอก ที่แนวอกมีคุม ๓ คุม แขนยาวรัดข้อมือขั้วคุมข้างละ ๑ คุม มีอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสีเหลืองเรียวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง ๔ ซม. เย็บติดกับเสื้อด้านคอ กว้าง ๓ ซม. ตอนปลายขั้วคุม คุมทั้งสี่ใช้คุมกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรง

๕.๒.๔ เสื้อคอพับสีขาวยแขนสั้นปกแบบคอฮาวายไม่มีสาบอกที่แนวอก มีคุม ๓ คุม แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๕ ซม. ปลายแขนพับทบและมีอินทรธนูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสีเหลืองเรียวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง ๔ ซม. เย็บติดกับเสื้อ ด้านคอกว้าง ๓ ซม. ตอนปลายขั้วคุม คุมทั้งสี่ใช้คุมกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรง

๕.๒.๕ เสื้อคอเปิดสีกากีเกมเขียว ตัวเสื้อยาวคลุมถึงตะโพก มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกมีคุม ๓ คุม แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๕ ซม. ปลายแขนพับทบ มีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าด้านข้างไม่มีแถบไม่มีปีก มุมกระเป๋าด้านล่างเป็นรูปตัดพองาม ปากกระเป๋าด้านข้างละ ๑ คุม มีอินทรธนูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสีเหลืองเรียวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง ๔ ซม. เย็บติดกับเสื้อ ด้านคอเสื้อกว้าง ๓ ซม. ตอนปลายขั้วคุม คุมทั้งสี่ใช้คุมกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

๕.๒.๖ เสื้อคอเปิดสีขาวย มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดสีกากีเกมเขียว

๕.๓ กระโปรงและกางเกง มีดังนี้.-

๕.๓.๑ กระโปรงสีกากีเกมเขียว ลักษณะเป็นกระโปรงเข้ารูป ยาวปิดเข้าพองาม ไม่มีทบด้านหน้าหรือหลัง ชายกระโปรงไม่ย้วยแต่ให้บานได้เล็กน้อย จะมีกระเป๋ายาวข้างเป็นกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋าก็ได้

๕.๓.๒ กางเกงขายาวสีกากีเกมเขียว ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๔ ซม. และไม่เกิน ๒๘ ซม. ที่ขอบเอวมีห่วงกว้างไม่เกิน ๑ ซม. ๗ ห่วง ทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกงสำหรับสอดเข็มขัดที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า กางเกงนี้ใช้สวมกับเสื้อคอพับสีกากีเกมเขียวแขนยาวหรือแขนสั้น หรือกับเสื้อคอเปิดสีกากีเกมเขียว และให้สวมรองเท้าสูงครึ่งน่องหนังหรือผ้าใบสีดำชนิดผูกเชือก

๕.๔ เข็มขัดดำยัดสีกากีเกมเขียว ลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดดำยัดสีกากีเกมเขียว ของลูกจ้างชาย

๕.๕ รองเท้า มี ๒ แบบ คือ.-

๕.๕.๑ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือผ้าใบสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

๕.๕.๒ รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังหรือผ้าใบสีดำ ชนิดผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบต้องมีส้นสูงไม่เกิน ๖ ซม. ไม่มีริ้วและลวดลาย

๕.๖ เครื่องหมายตราหน้าหมวกและเครื่องหมายสังกัดให้ใช้เช่นเดียวกับของลูกจ้างชาย

ข้อ ๖. ให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับสวมในเวลาปฏิบัติงานบางอย่าง ดังเช่น งานเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องยนต์ งานของแพทย์และพยาบาล หรืองานเกี่ยวกับการบรรเลงและขับร้อง เป็นต้น ได้ตามความจำเป็น โดยให้ส่วนราชการผู้จ้างเป็นผู้ออกระเบียบปลีกย่อยโดยไม่ขัดกับระเบียบนี้ได้ และให้ส่งสำเนาระเบียบให้กรมกำลังพลทหารราบด้วย

ข้อ ๗. ให้มีเครื่องแต่งกายและเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายเพิ่มขึ้นเฉพาะเวลาปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๗.๑ ลูกจ้างและคนงานที่ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องยนต์ ให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับสวมเวลาปฏิบัติงาน เรียกว่า “ชุดช่าง” เป็นชุดเสื้อกางเกงติดกัน สีกรมท่า ลักษณะเสื้อเป็นเสื้อคอเปิด แขนสั้นเพียงข้อศอก ท้องแนวสาบอกมีคุม ๖ เม็ด ท้องเสื้อมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีแถบ ที่ปกขัดคุมข้างละ ๑ คุม มุมกระเป๋ายเป็นรูปตัดพองาม ที่เอวตรงแนวเสื้อกับกางเกงต่อกัน มีแถบผ้าสีเดียวกันกว้าง ๕ ซม. เย็บติดกับเนื้อโดยรอบ ทำเหมือนเข็มขัด ไม่มีหัวเข็มขัด กางเกงไม่พับปลายขา กว้างไม่น้อยกว่า ๒๔ ซม. และไม่เกิน ๒๘ ซม. ปลายขายาวปิดตาตุ่ม ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋ารูปตัดขนาดกว้าง ๒๑ + ๒๕ ซม. ข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปกและไม่ขัดคุม ด้านหลังมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปกและไม่ขัดคุม คุมทั้งสี่เป็นคุมกลมแบนขนาดเล็กทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อและกางเกง

๗.๒ ลูกจ้างที่ทำหน้าที่ยามรักษาการณ์ ในเวลากระทำหน้าที่ให้มีเครื่องประกอบเครื่องแบบเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดในข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการกลาโหมพลเรือนคนงาน และลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๑๕ ดังนี้-

๗.๒.๑ รองในหมวดเหล็กตีากี้แกมเขียว มีสายรัดกลางหนังสีดำ กว้าง ๒ ซม. ด้านหน้าหมวดมีอักษร รก สีขาว สูง ๖ ซม. กว้าง ๔ ซม. ระยะห่างกัน ๓ ซม. และมีแถบสีขาว กว้าง ๕.๕ ซม. คาครอบขอบหมวดจนเกือบจรดอักษร รก

๗.๒.๒ ปลอกแขนทำด้วยสักหลาดสีแดง กว้าง ๑๐ ซม. มีอักษร รก ทำด้วยสักหลาดหรือหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว สูง ๖ ซม. กว้าง ๔ ซม. ระยะห่างกัน ๓ ซม. สวมที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับข้อศอก ให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอก

๗.๒.๓ เข็มขัดด้ายดำตีากี้แกมเขียว (สนาม) พร้อมด้วยซองดาบและดาบปลายปืน คาดที่เอวด้านซ้าย

๗.๒.๔ รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำชนิดผูกเชือกและต้องมีสัน ไม่มีริ้วและสวดลาย

๗.๒.๕ สายนกหวีดทำด้วยไหมสีขาว เป็นสายถัก ๔ สาย และสายเกลี้ยง ๑ สาย โดยสายถัก ๒ สาย ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนซ้าย ส่วนสายถักอีก ๒ สาย ทำเป็นบ่วงขนาดใหญ่และเล็กห่างกันพองาม พาดต้นแขนซ้าย ปลายสายรวมติดใต้อินทรีธนู สายเกลี้ยงโยงจากใต้อินทรีธนู ตรงที่รวมสายถัก ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

ข้อ ๘. รูปลักษณะของเครื่องแบบลูกจ้าง ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพตัวอย่างท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๙. เครื่องแบบลูกจ้าง ตามระเบียบเดิมให้ใช้ได้ไปได้อันถึงสิ้น ธ.ค.๒๖

ข้อ ๑๐. ให้กรมกำลังพลทหาร เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๖

(ลงชื่อ) พลเอก ส. เกิดผล

(สายหยุด เกิดผล)

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด

การแจกจ่าย - ผบ.ทหารสูงสุด, รอง ผบ.ทหารสูงสุด,
เสธ.ทหาร, รอง เสธ.ทหาร, หน.ฝสธ.ผบ.ทหารสูงสุด, ปช.กฎหมาย
- สป., ส่วนราชการ บก.ทหารสูงสุด รวม ทบ., ทร. และ ทอ.